

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Ἡ Ἐξομολόγησις

(ΑΦΙΕΡΩΝΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ ΔΟΥΜΑ, υἱόν)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Ὁ Φρέντ ντὲ Περινὸν ἔξιστορεῖ σὲ μυστιώδη μορφή τὴν ζωὴν του, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὰ παιδικὰ του χρόνια. Διηγείται πῶς ἔμεινε πολὺ μικρὸς ὀρφανὸς ἀπὸ γονεῖς, πῶς μεγάλωσε κοντὰ στὴ θεία του καὶ τὴν γιγαῖά του, στὴν ἔξοχὴ τῆς βίλλας, μιλᾷς γιὰ τὴ λατρεία μὲ τὴν ὁποία τὸν περιέβαλαν, γιὰ τὰ μαθητὰ του χρόνια στὸ κολλέγιο, γιὰ τὴ φίλια του μὲ τὸ νεαρὸ "Γρανδὸ καλλιγῆτὴ του Ο'Κέντ, καὶ σταματᾷ λέγοντας πῶς μὴ μὲρα τὸν κάλεσε ὁ διευθυντὴς τοῦ κολλεγίου γιὰ νὰ τοῦ ἀναγγεῖλῃ πῶς ἡ γιγαῖά του ἦταν ἀρρωστή. Πράγματι, ἡ γιγαῖά του πεθαίνει καὶ σὲ λίγους μῆνες τὴν ἀκολουθεῖ στὸν τάφο ἡ θεία του. Ὁ Φρέντ ἔμεινε μόνος στὸν κόσμο καὶ πῆγε στὸ Παρίσι, ὅπου εἶχε ἀδελφὸν τὸν Ἐκτορα ντὲ Μαλεζέρ καὶ τὴ γυναῖκα τὴν Μαρία-Τερέζα.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Γύρισα τότε τὸ βλέμμα καὶ τὸ κάρφωσα ἀποφασιστικὰ σὲ βρασιονεμένον πρόσωπο τοῦ Ἐκτορος. Ἄκουσα τώρα τὰ λόγια του καὶ τὸν ρωτοῦσα μὲ τὴ σειρά μου: "Ἐκανα δηλαδὴ μιά ἐπιτυχῆ προσπάθεια γιὰ νὰ μὴ θλῆ ἐπιπέδι, ὅτε νὰ αἰσθῶ ὡμίαι τὴν παρουσία τῆς Μαρίας-Τερέζας. Ἐπειτα ἀσπᾶνε πάντοτε καὶ δὲν ἀνακατευόταν καθόλου στὴν κουβέντα μας. Τὸ γύριμα τελείωσε ἔτσι. Τὸ βράδυ ἀπλωνόταν, ἕνα ἀπ' τὰ βράδια ἐκεῖνα τοῦ 'Ιουνίου, ποὺ ἀρροῦν τόσο νὰ ἀπλωθοῦν...

Ἐίχαμε ἀποφασίσει νὰ πάρομε τὸν καφέ μας στὸν κήπο. Πρόσφερα πάλι τὸ μπράτσο μου κι' αὐτὴ τὴ φορὰ ἐκείνη στῆριχτηκε πρὸς τὸ δακτύλῳ αὐτοῦ, σφίχτηκε μάλιστα σὲ μιά στιγμὴ ἐπάνω μου μὲσα σὲ μισοκόταθο τοῦ διαδρόμου, μὰ μὲ μιά κίνηση τόσο ἀπότομη, ὥστε ἀσκήτηκα πρὸς τὸ πόδι τῆς εἶχε σκοπιάει κάπου καὶ θέλησε νὰ κρατηθῆ.

Ὁ κ. ντὲ Μαλεζέρ εἶχε ἀνεθῆ γιὰ μιά στιγμὴ στὴν κἀμαρὴ του γιὰ νὰ πάσῃ μερικὲς εἰκόνας τῆς Ἰταλίας, ποὺ ἤθελε νὰ μοῦ δείξῃ. Ἡ Μαρία-Τερέζα, ὅταν κατεβόθηκε κάτω στὸν κήπο, κάθησε σ' ἕνα καναπέ κοντὰ μου καὶ μοῦ εἶπε:

— Σινενοείσθε, βλέπω πολὺ καλά μὲ τὰ οὐζυγὸ μου.

— Δὲν ἤμιον καθόλου ἐξασηκνέμενος στὴ γυναικεῖα ψυχολογία. Ξεχώρισα ὠστόσο στὰ λόγια τῆς κάποια δυσασέβεια καὶ ἐπιρροία καὶ περᾶχτηκα...

— Ἐπειτ' ἀπὸ μιά ὑντομη σιωπῆ, τῆς ἀπάντησα:

— Ναι, ἀγαπῶ πολὺ τὸ οὐζυγὸ σας, γιὰτὶ ἦταν πάντα πολὺ καλὸς γιὰ μένα στὰ πινθη μου καὶ γιὰτὶ μοῦ φέρεται μὲ ὅλη τὴν ἀγάπῃ τῆς ὁποίας ἔχω ἀνάγκη...

Ὁ ἐξάδελφός μου, ἐκείνη τὴ στιγμὴ, κατέβαινε τὴ σκάλα, μ' ἕνα πακέτο εἰκόνας κάτω ἀπ' τὸ μπράτσο του. Τότε ἡ Μαρία-Τερέζα σηκώθηκε ἀπότομα, πῆγε πρὸς αὐτόν, τοῦ εἶπε μερικὰ λόγια στὸ αὐτὶ καὶ μὰς ἀφῆσε. Εἶδα τότε τὸν Ἐκτορα νὰ τὰ χάνῃ καὶ νὰ μὲ πλησιάζῃ ἀσσιτυμένος, λέγοντάς:

— Ἡ Μαρία-Τερέζα μοῦ ὑπέδειξε πολὺ σωστὰ ὅτι θὰ πλήρῃς στὸ τέλος μ' αὐτὲς τὶς διηγήσεις τῶν ταξιδιῶν μου. Θὰ δοῦμε αὐτὲς τὶς εἰκόνας μ' ἄλλη φορὰ... Θέλειε νὰ καπνίσουμε;

Μοῦ πρόσφερε ἕνα ποῦρο καὶ μὲ γύρισε στὸν κήπο. Ἐπειτα πῆγα πάλι καὶ καθήσαμε κοντὰ στὴ μαρμαρίνη σκάλα σιωπῆ... Μία βαθειὰ γαλήνη νόμισες πῶς ἔπερε ἄπὸ τὶς κορυφὲς τῶν δέντρων. Ἀπόλυτη σιωπὴ ἀπλωνόταν ὀλόγυρα.

Σὲ λίγο, ἡ Μαρία-Τερέζα φάνηκε ψηλά στὴ σκάλα καὶ εἶπε:

— Ἐ, λοιπὸν, κύριοι, μὲ ξεχάσατε;

— Ἡ Ἐκτωρ σηκώθηκε καὶ πῆγε σὲ τὸ ποῦρο του. Τὸν μιμήθηκα ἀμέσως καὶ μῆλῃκα μὲσα, ὅπου συναντήσαμε τὴ νέα γυναῖκα. Εἶχε καθῆσει μπροστὰ τοῦ πιάνο καὶ χτυποῦσε στὴν τύχη μερικὰ πλήκτρα.

— Ἐἴστε μουσικὸς, κύριε ντὲ Περινὸν; καὶ ὥρῃσε — Πολὺ μέτριοις, τῆς ἀπάντησα. Ἐμαθὰ βιολί στὸ κολλέγιο μ' ἕνα δάσκαλο, ποὺ ἤξερε τόσο, ὅσο ἔφτανε γιὰ νὰ κἀνῃ τὰ ζευγαῖα γιὰ χορεύουν στους γάμους καὶ στὰ πανηγύρια.

— Ἡ Μαρία-Τερέζα γέλασε.

— Κι' αὐτὸ εἶνε κατὶ, εἶπε. Ἐλάτε νὰ μοῦ γυρίζετε τὶς οὐλιδες... Ὁ ἀντρας μου ὅτε γι' αὐτὸ δὲν εἶνε ἰκανός.

...Ἐίχα τὴν ἀλήθεια; Εἶμαι μέτριοις ἐκτελεστοῦς, μὰ σὲ μένα, ὅπως σ' ὅλους τοὺς νευρικοὺς φαντάζομαι, ἡ μουσικὴ ἔ-

ξασκεῖ μιά δεσποτικὴ κυριαρχία, μὲ ξετρελλάνει κυριολεκτικῶς.

Ἦταν ἀπὸ λίγες στιγμὲς, ὅταν ἡ ἐξαδέλφη μου ἀρχισε νὰ ἐκτελῆ, σάν μιά ἀσύγκριτη καλλιτέχνης, τὸ τρίτο «Μοττούρνο», μιά θεῖα γοητεία μὲ πλημμύρισε. Τὸ σαλόνι ἦταν μεγάλο καὶ φωτιζόταν πολὺ λίγο. Τὰ τέσσαρα κερὰ τοῦ πιάνου ἔφριχναν ὅλο τὸ φῶς τους στὴ λευκὴ οὐλιδα τοῦ κομματιοῦ. Καί, μὲσα σ' αὐτὸ τὸ φωτισσέφανο, τὸ ἐμπνευσμένο, τὸ μεταμορφωμένο κερὰ τῆς Μαρίας-Τερέζας ἔπαιρνε μιά ὡμορφά ἐξαιρετικὴ. Ἐίχα ἀπὸ μέσα μου, καθὼς ἐσκουβα κάθε τόσο ἀπὸ πάνω τῆς γιὰ νὰ γυρίσω ἕνα φύλλο τῆς μουσικῆς: «Εἶνε στ' ἀλήθεια πολὺ ὠραία...» καὶ κατὶ σάν ἕνα ψυχρὸ ρίγος, περνοῦσε ἀπὸ τὸ μυαλό μου, κι' ἐνοιῶθα τὴν καρδιά μου νὰ χτυπᾷ ἀκανόνιστα. Συλλογιζόμενον συγχρόνως ὅτι θὰ ἦταν γιὰ μένα μιά μεγάλη χαρὰ νὰ εἶμαι ὁ φίλος μιάς τέτοιας γυναικας, ὅτι ἡ ἀπάντη τῆς ψυχρότητά μου ἦταν ἡ μεγαλύτερη τρέλλα ποὺ μποροῦσα νὰ κάνω, ὅτι ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἦταν πολὺ πρὸ ἀνώτερη ἀπὸ μένα κι' ὅτι μου ἔκανε μιά ἐξαιρετικὴ χάρι, δειχόντάς μου κάποια συμπάθεια, ὅτι τέλος μιά γυναῖκα τόσο ὠραία, ἰκανὴ νὰ σκορπῆ γύρω τῆς τέτοιας γοητείας τέχνης, ἔπρεπε νὰ εἶνε ἕνα ἠθικὸ πλάσμα ἀσύγκριτο. Ὅα' αὐτὰ βέβαια δὲν ἦσαν καθόλου λογικά, μὰ σημεῖων ἔδω φῶρην-μύθην τὰ αἰσθηματὰ μου.

Πόση ὦρα παρατάθηκε αὐτὸ τὸ εἶδος τοῦ ἐρεθισμοῦ ποὺ ἡ ἐπιθυμία, ἡ ἀναπόφευκτὴ ἐπιθυμία ἐσχυνόταν ἀσυναίσθητα ἀνάμεσα ἀπὸ τὴ συγκίνηση τῆς τέχνης, δὲν ἔερα. Βάστηξε χωρὶς ἄλλο ἀρκετὰ, ὄση ὦρα ἔπαιζε ἡ Μαρία-Τερέζα. Ἦταν ἀργὰ ὅταν γτόσησε καὶ τὴν τελευταία νότα. Γυρίζοντας τὸ κεφάλι μου πίσω, δεικνύει στὴν ἀρχὴ, σὲ κεντρικὸ τραπέζακι τοῦ σαλονιοῦ, ἕνα δίσκο μὲ τὰ φλυτζάνια τοῦ τσαγιοῦ. Ἐπειτα τὰ μάτια μου, ποὺ συνήθισαν πάλι σὲ μισοσκόταδο, ξεχώριζαν τὸν Ἐκτορα ντὲ Μαλεζέρ, καθισμένο κοντὰ σὲ τζάκι, μὲ τὰ μακρὰ του πόδια σταυρωμένα, μὲ τὰ χέρια του ἐνωμένα ἀπάνω στὰ γόνατά του. Εἶχε γύριε στὴ ράχη τῆς πολυθρόνας, τὸ κεφάλι του ἔγερνε ἐλαφρὰ καὶ δεικνύει τὴν γλωσσάδα τοῦ κεφαλιοῦ του μὲ τὰ λιγοστὰ μαλλιά καὶ τὰ πυρρὰ μάτια του. Κι' οὐδὲς ἔπισης φανόταν χαμῆς στὰ δνείρα του. Μὰ ἡ ποιημένη σύσταση τῶν χαρακτηριστικῶν του ἔδεινε καθαρά ὅτι ἡ μουσικὴ δὲν ἦταν ἡ αἰτία τῆς συγκινήσεώς του.

Μερικὰ λόγια τῆς Μαρίας-Τερέζας τὸν ἔκαναν νὰ συνῆλθῃ ἀναπνδώντας. Τῆς ἀπάντησε μὲ τὴ βιασινὴ νεαροῦ μαθητοῦ, ποὺ τὸν πᾶνει ὁ δάσκαλός του νὰ κἀνῃ κάποια ἀταξία, πράγμα

ποὺ μὲ στενοχωρῆσε πολὺ γιὰ λόγιαρισμό του... Ἐπειτα ἡ νέα γυναῖκα ἀρχισε νὰ ρίχνῃ τὸ σὰτὶ στὰ φλυτζάνια καὶ τὰ λόγια ποὺ πρόσφερα μὰς χραιομεσαν γιὰ νὰ κρῖθουμε τὶς εἰκόνας μας. Ἐκτύταζα κάθε τόσο τὴ νέα γυναῖκα. Μοῦ φανόταν πῶς ἐλαμπε ἀπὸ περριφάνεια κι' ἰκανοποίηση. Καὶ κατὶ μὲσα μου μοῦ ἔλεγε πῶς αὐτὴ ἡ ἰκανοποίησί τῆς ἦταν γιὰ μιά νίκη ποὺ εἶχε καταγάγει ἐναντίον μου.

Ἀφῆσε τοὺς Μαλεζέρ κατὰ τὶς ἔντεκα τῆς νύχτης. Ὁ Ἐκτωρ μοῦ ἐσφίξε τὸ χέρι ἀρκετὰ ψυχρὰ, ἡ Μαρία-Τερέζα ὀμως μοῦ τὸ ἐσφίξε μ' ἕνι τρόπο, σάν νὰ ἤθελε νὰ πῆ: «Ἀπολασάομαι πρὸ ὀλίγου μερικὲς στιγμὲς, κατὰ τὶς ὁποῖες ἡ ψυχὴς μας ἐπικονώνησαν».

Βγαίνοντας ἔξω, δὲν ἔπῃρα ἀμῆδι, ἄν καὶ ὁ σταθιὸς τῶν ἀμαξίων ἦταν ἐκεῖ κοντὰ. Ἐνοιῶθη τὴν ἀνάγκη νὰ περπατήσω, ἄν καὶ δὲν ἤξερα τί διευθύναι ἀκριβῶς ἔπρεπε ν' ἀκολουθῆσω γιὰ νὰ γυρίσω σὲ σπιτι μου. Ἐνας ἐρεθισμὸς μοῦ φλόγιζε τὸ στήθος. Ἦθελα νὰ ἐκφράσω μὲ δυνατὰ λόγια τὴ σκέμη μου—κι' εἶνε ἀλήθεια αὐτὸ μοῦ ἐφέφευαν μερικὲς λέξεις. Ἀπ' ὅλες τὶς διαδοχικὲς ἐντυπώσεις ποὺ εἶχα νοῖσκει αὐτὴ τὴ βραδυά, δύο γερωνότα ξεχώριζαν μὲς' στὸ μυαλό μου: Ἐν πρώτοις ὅτι ἡ Μαρία-Τερέζα ἦταν κάθε ἄλλο, παρὰ ἐκείνη ποὺ εἶχα δῆ ἄλλοτε μὲ τὰ παιδικὰ μου μάτια: Ἦταν μὴναι γυναῖκα ἀνώτερο, πρὸ ὠραία, πρὸ πνευματώδης ἀπὸ κάθε ἄλλη. Καὶ τὸ δεύτερο γεγονός ἦταν ὅτι ἡ γυναῖκα αὐτὴ μὲ ἤθελε γιὰ φίλο τῆς, Ἡ-

Ὁ συγγραφεὺς τῆς «Ἐξομολογήσεως ἑνὸς Γάλλου μυθιστοριογράφου» Μαρσέλ Πρεβῶ

Ένας Ξρωλευμένος

ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΩ

μουν άνικακος τότε νά καθορίσω τὸ εἶδος τῶν σχέσεων πού ἡ ἐξαδέλφη μου ἐπεδίωκε νά δημιουργήσῃ μεταξύ μας. Μά μου φαίναν πῶς ὑπῆρχε μιὰ ἀβυσσὸς μεταξύ τῶν σχέσεων αὐτῶν ντὶ τὸν ἄλλον σχέσεων πού ἔχουν γαστρικὰ ἔνοχο. Μιὰ ἀβυσσὸς ἀπροσπέραστη τάχα; Ἦμουν εἰλικρινὴς καθὼς τὸ σκεφτόμουν αὐτὸ; Δὲν ξέρω...

Ἡ νυχτερινὴ αὐρα φουσοῦσε καὶ ἔμοιαζε μὲ χᾶδι... "Ἐνοιαῖα μιὰ διαπερατικὴ χαρὰ, γιατί ἀνέπνευα, περπατοῦσα, ζῶσα. Μοῦ φαίναν πῶς συνεντρίβα τὸ παιδιὰστικὸ μου περικάλυμμα καὶ πῶς γινόμουν ἄντρας. Ἦταν μεγάλη ἡ μὴν γιὰ λίγο κρασι πού εἶχα πιῆ. Μά ἤμουν εἰκόσι χρονῶν...

II

Ἡ μέρες πού ἐπακολούθησαν μετὰ τὸ πρῶτο αὐτὸ βράδυ, τὸ ὅποιο περάσαμε μαζὺ μὲ τὸς ἐξαδέλφους μου, δὲν ἦσαν εὐτυχημένες... Μοῦ φαίνονταν πῶς εἶχε χαλάσει κάτι τὴν ἰσορροπία τῆς καρδιάς μου.

Δὲν μποροῦνα νὰ μετανοήσω, γιατί δὲν εἶχα ἁμαρτήσῃ, ὅτε κὰν μὲ τὴ σκέψη. Καὶ ὅμως δὲν ἤμουν εὐχαριστήμενος ἀπὸ τὸν ἐαυτὸ μου. Διακρινόμουν τὸ μακρινὸ κίνδυνό δὲν εἶχα σταθεροποιήσῃ τὴ συνειδήσῃ μου, ὅπως θὰ ἔπρεπε. Ἡ συνειδήσῃ μου μοῦ ἔλεγε: «Ἀφοῦ ὑπάρχει ἕνας κίνδυνος μέσα σ' αὐτὸ τὸ σπῆ, μὴν ἐνταναρτίζεις σ' αὐτό». Μά μιὰ ἄλλη φωνὴ μοῦ ἀπαντοῦσε: «Ποῖος κίνδυνος; Ἀφοῦ ὑπάρχει κίνδυνος, δὸς του ἕνα ὄνομα, καθορίσῃ τον... Θέλεις ν' ἀπομακρυνθῆς ἀπὸ τὸς συγγενεῖς σου, ἀπὸ τὸς μόνους φίλους πού σοῦ μένουν, πού σὲ δέχτηκαν τόσο ἔγκάρδια, γιὰ ἕνα κίνδυνο τόσο φανταστικὸ, ὅς τὸς μὴ μπορῆς νὰ τὸν καθορίσῃς;»

Πέρασα μιὰ βδομάδα βασανιζόμενος ἀπὸ τέτοιες σκέψεις. Σ' αὐτὴ τὴν καταστάσῃ βρισκόμουν, ὅταν ἕνα βράδυ, κατὰ τῆς πέντε ἡ ὥρα, ὁ ὑπηρετικὸς μου εἰσήγαγε τὸν κ. ντὲ Μαλεζέρ.

Ἦταν, ὅπως ἄλλοτε, γεμάτος καλωσύνη καὶ στοργή.
—Καλησπέρα, Φρειδερίκη, μου εἶπε. Τελειώσα ἀπόψε ἄνωρς κι' ἐπωφελήθηκα τῆς εὐκαιρίας γιὰ νάρθω νὰ σοῦ ἐφίξω τὸ χέρι.

Καὶ ρίχνοντας μιὰ ματιὰ στὰ βιβλία πού ἦσαν ἀνοικμένα ἐπάνω στὸ γραφεῖο μου καὶ στὰ μοισμαυρισμένα χαρτιά, ἐπρόσθεσε:

—Μὲ τί καταγίνεσαι;

—Μὲ τίποτε τὸ καλὸ. Διαρκῶς πείθομαι καὶ πῶς πολὺ πῶς εἶμαι ἕνας σκεπτικιστὴς ἕνας περὶ τὸς ἀνθρώπος, πράγμα πού μὲ ἀπελπίζει... Ἄν ἐνοιοῦσαστε νὰ μοῦ βρῆτε μιὰ ἀνδιαφέρουσα ἐργασία, ἐξαδέλφῃ μου, θὰ μοῦ κάνατε μιὰ μεγάλη ἐκδοῦ λευο.

—Μά ἡ ἐργασίᾳ βρίσκειται παντοῦ, φίλε μου. Εἶσαι ἔξυπνος κι' εἶχες ὡς μαθητῆς μεγάλες ἐπιτυχίες, πράγμα πού δείχνει ὅτι μπορεῖς νὰ χρησιμοποιοῦσῃ καλά τὴν ἀντίληψῃ σου... Ἀρχίσε νὰ γράφεις ἕνα βιβλίο γιὰ ὅτι δήποτε... Αὐτὸ θὰ ἦταν τὸ ἐνδιαφέρον τῆς ζωῆς σου.

—Ναί, τοῦ ἀπάντησα, στὸ κολλέγιο, πράγματι, ἐργαζόμουν κι' εἶχα ἐπιτυχίες. Μά τὸ ἔκανα αὐτὸ γιὰ νὰ εὐχαριστήσω τὴ γιαιὰ μου καὶ τὴ θεὰ μου, τὰ μόνια πλάσματα πού ἀγαποῦσα στὸν κόσμιο.

—Ἀφοῦ ἔχεις τόσο ἀνάγκη ἀγάπης κι' ἀφοῦ ἡ ἐνεργητικότης σου ξεαρτᾶται ἀπ' αὐτὴ, παντρεύου!...

Αὐτὴ ἡ σκέψῃς νὰ παντρευτῶ δὲν μοῦ εἶχε ῥθῃ ποτέ.

—Νὰ παντρευτῶ; ρώτησα.

Σὲ ἡλικίᾳ ἐικοσιενὸς χρονῶν;

—Ἐν πρώτοις, μοῦ ἀπάντησε ὁ Ἐκτωρ, δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ παντρευθῆς ἄδριο, ἔστω κι'

ἂν κάνης αἰσῃ τὴν ἐκλογή σου... Ἐκεῖνο πού εχει σημασία... καθὼς βλέπει, σκέφτηκα, σκέφτηκα πολὺ γιὰ σένα τις τελευταίες ἡμέρες...

Τοῦ ἔπιασα τὸ χέρι ὑπορικὰ καὶ τὸν διέκοψα, λέγοντάς του:

—Πῶσο εἶστε κυλῶς!

Ἐκεῖνος τραβῆξε ἀπαλὰ τὸ χέρι του κι' ἐξακολούθησε: —Αὐτὸ πού ἐνδιαφέρει, εἶνε ν' ἀσχοληθῆ ἡ σκέψῃ σου μ' ἕνα πλάσμα ἀγαπημένο, νὰ προσανατολισθῆς πρὸς αὐτὸ τὴ ζωῆ σου, ὅπως πρὸς ἕνα πόλο...

—Ἐχετε δίκιο, μισῆριςα.

—Καὶ πρέπει πρὸ πάντων τὸ αἰσθημάτῃ σου νὰ μὴ ὑτραφουν πρὸς ἕνα πλάσμα ἀνάσῃ σου.

Ἐκανα μιὰ κίνησι διαμαρτυρίας.

—Ὡ! ἔξω, ἐξακολούθησε ὁ ἐξαδέλφῃς μου, ἔξω πολὺ καλὰ ὅτι γιὰ τὴν ὥρα κατέχεοσι ἀπὸ τὰ πῶς εὐγενικά, τὰ πῶς ἀγνά καὶ τὰ πῶς βαθειὰ αἰσθημάτῃ. Πρόσεξε ὅμως μίπως δὲ! αὐτὰ ἀλλάξουν τὴν ἡμέρα πού θ' ἀγαπήσῃς γιὰ πρώτη φορὰ μιὰ γυναίκα... Πιστεψῆ με, φίλε μου, πιστεψε ἕναν ἄνθρωπο, ὁ ὅποιος εἶδε κι' ὑπέφερε περισσότερο ἀπ' ὅσα μπορεῖς νὰ φανταστῆς, ὅλα τὰ ποιήματα τοῦ ἔρωτος πελειώμουν πολὺ ἀνόητα καὶ πολὺ ταπεινά. Ἄκομα καὶ στὸ γάμο—ἐξακολούθησε, μ' ἕνα λυγμὸ στὴ φωνή του—ὁ ἔρωσι εἶνε καταδικασμένος στὶς ἴδιες ἐξουτελιστικὲς πτώσεις, ἂν ὁ σκοπὸς του δὲν εἶνε ἡ ἰδανικὴ ἔγυψῃ, δηλαδὴ ἕνα αἰσθημάτῃ ὅλο, χωρὶς συμφέρον, ὅμοιο μ' ἕκκεινο πού ἐνοιωθες, ἀγνητῃ μου παιδί, γιὰ τὴν κ. ντὲ Λασκά ἢ γιὰ τὴν δεσποινίδα Σιδωνία. Αὐτὸ τὸ αἰσθημάτῃ δὲν ἔχει νὰ φοβῆθῃ τίποτε ἀπ' τὸ χρόνο, γιατί ἀπευθύνεται στὴν ἴδια τὴν ψυχῃ, πού ποτέ δὲν τὴν ἐπηρεάζει ὁ χρόνος.

Δὲν εἶχα ἀκούσει ποτέ τὸν ἐξαδέλφῃ μου νὰ μιλήσῃ ἔτσι. Τὰ λόγια του μ' εἶχαν συγκινήσει ἀπὸ τὰ πῶς ἀπάντητα μὲ ἔθρημη:

—Ὡ! κι' ἔγω σὰν καὶ σὰς σκέφτομαι... Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω ἄλλοιῶς τὴν ἀγάπῃ...

—Γότε, μὲ ρώτησε, τί λές γιὰ τὴν ἰδέα μου νὰ σὲ παντρεύω;...

Μιὰ σκοτεινὴ ἀπέχθεια φώλιαζε μέσα μου ἐναντίον τῆς ἰδέας τοῦ γάμου, Ὡστόσο τοῦ ἀντίθετος:

—Κατ' ἀρχὴν δὲν εἶμαι ἀντίθετος. Μά ἔχετε κανένα πρόσωπο ὑπ' ὀψι σας ἢ ἀπλῶς ρίξτε μιὰ ἰδέα στὴν τύχη;

—Ναί, ἔγω πράγματι ἕνα πρόσωπο ὑπ' ὀψι μου. Ἄν σοῦ ἀρέσει, ἀγαπητὸ μου παιδί, μπορεῖς νὰ πῆς ἀπὸ σῆμερα πῶς ὑπάρχει στὸν κόσμιο μιὰ κόρη δεκαεπτά χρονῶν, ἐντελὴς ἄγνη, ὡραία ὅπως ἦταν ἡ μητέρα σου, γεννημένη ἀπὸ γονεῖς ὁμοίους μὲ τὸς δικούς σου κοινωκῶς... Ἐτσι θὰ νιώσῃς τὴν χαρὰ νὰ ἐκασθῆς στὴ γυναίκα σου τις ἀναμνήσεις τῆς παιδικῆς σου ἡλικίας, τις ἴδιες παραδόσεις, τις ἴδιες πεποιθήσεις. Αὐτὴ ἡ νέα κόρη ἔχει ἀνταρπῃ μέσα στὴ μοναξιά ἕνος μοναστηριοῦ... Γιὰ τὴν στιγμὴ δὲν ἀγαπάει κανένα, καὶ ὅμως περιμένει μ' ὄλη τὴ λευχτῃσῃ τῆς καρδιάς τῆς κάποιον ἄνδρα πού θὰ ἔρθῃ, πού θὰ τὴν ἀδηγήσῃ στὸν κόσμιο, θὰ τὴν προστατεύσῃ, θὰ ζῶσῃ στὴν ἀσθονότητῃ τῆς τὴν ἀσφάλεια πού τῆς ἔδιναν ὡς τώρα οἱ τοῖχοι τοῦ μοναστηριοῦ... Αὐτὴ θὰ τοῦ δῶσῃ ἀνάλλασμα τὴν παρθενικότητα τῆς καρδιάς τῆς, τὸ πρῶτο λουλοῦδι τῆς ἀγάπης τῆς, δηλαδὴ ἀγαθὰ τόσο πολυτίμητο πού καμμιὰ περιουσία καὶ καμμιὰ ἀνθρώπινη προσοψῃα δὲν θὰ μοροῦσε νὰ τὰ πληρῶσῃ ἐπιεικῶς... Αὐ-

—Συεννοῖσθε πολὺ καλὰ μὲ τὸ σζυγῃ μου, καθὼς βλέπω...

τή τη νέα την ξέρω, όπως σε ξέρω και σένα, Φρέντ... Είπε η Άδελφός ενός από τους πιο προσιμένους μαθητές μου, που έχει γίνει τώρα φίλος μου και σύμμαχος των μελετών μου... Ψέλλει να γίνεις ο εύτυχισμένος άντρας τον οποίο η νέα αυτή θ' αγαπήσει;

Δέν μπορώ να εκφράσω την ταραχή μου, στην οποία μ' έφριξαν τα λόγια του Έκτορα. Η περιγραφή της νέας αυτής μου έφερε στο μυαλό μου κάποια άλλη μικρούλα που, την ημέρα της πρώτης μου μεταλήφως, μου είχε πει στο Πλουί: «Θά ήθελα να ζήσω εδώ». Κι' αμέσως, ενώ ένα ρίγος περνούσε όλο μου το σώμα, σκέφτηκα: «Έπρεπε να είχα παντρευτεί τη Βαλεντίνη!»

Ο εξάδελφός μου με κτύπησε, και προσπαθούσε χωρίς άλλο να παρακολούθησε τις συγκινήσεις μου στο πρόσωπό μου. Θά σκέφτηκε ότι η πρότασή του μ' ευχαριστούσε, γιατί με ρώτησε μ' ένα όρος γεμάτο εμπιστοσύνη:

—Λοιπόν; Τι σκέφτεσαι σχετικά; Πρέπει να φροντίσω; Αν ο Έκτορ μου είχε κάνει όχτω μέρες γωρίτερα από την πρότασή, θά του άπαντούσα: «Ναι», χωρίς να διατάσω. Μά τώρα μία άοριστη έπιθυμία να μη σκαλώσω την ζωή μου, σταματούσε αυτό το «ναι» στα χείλη μου.

Ο Έκτορ ανέληψθη την αναποφασιστικότητα μου και είπε χαμογελώντας:

—Η πρότασή μου, όπως βλέπω, σε βρήκε σήμερα άπροετοίμαστο. Σε κέρνω και θά ξαναμιλήσουμε γι' αυτή.

Σηκώθηκε και μουσφίξε το χέρι.

—Πάντως, αγαπητέ μου εξάδελφε του είπα, να είσαι βέβαιος ότι με συγκίνησε εξαιρετικά το διάημά σου... Μου άποδίδει ότι, χάνοντας τα δύο άνωτικά πλάσματα που μου πέθαναν, δέν έχασα τον κόσμο κάθε στοργή, κάθε άφοβία.

Και σκόντισα τα μάτια μου, στα όποια ένοιωσα να κυλάει ένα δάκρυ. Καθώς κτύπησα κατόπιν τον Έκτορα, ξαφνιάστηκα βλέποντας την άφηρημένη έκφραση που είχαν τα δικά του...

Δέν μου άπάντησε και τραβήξαμε προς τόν αντίθάλαμο σιωπηλοί. Έκεί είδα πως διατάζε να μιλήσει, στενωρημένος άπ' αυτό που ήθελε να μου πει. Άποφάσισε ώστόσο και τραύλισε:

—Θά σου ζητούσα... αγαπητέ μου Φρέντ... να κρατήσεις την πιο άπόλυτη έμεμβασία, σχετικά με τη σημερινή μας συζήτηση... Καταλαβαίνεις, είνε ένα λεπτό ζήτημα... Γι' αυτό προτιμώ να μη μάθη ούτε η γυναίκα μου τίποτε...

Είπε την τελευταία φράση γρήγορα-γρήγορα, σαν να βιάζονταν να τελειώνη μία ώρα άρχιτερα. Έπειτα μου εσφίξε άπότομα το χέρι και έφυγε.

Η συγκίνησή μου είχε προκαλέσει αυτή η συζήτηση μονάχα την έπιφάνεια της ψυχής μου είχε άγγίξει, γιατί την άλλη μέρα ξαφνιάστηκα, βλέποντας πως ήμιον έντελώς γαλήνιος. Κι' όχι μόνο αυτό, αλλά και πάλι τόνειρο που ήπιαν στις αναμνήσεις της βραδυάς που είχα περάσει στο μέγαρο Μαλεζέρ, στο πρόσωπο της γυναίκας που είχε χαραχτεί βαθειά μέσα στα μάτια μου. Περίμενα με μία μυστική άνωμοινοσία, άναμμένη με φόβο, την ημέρα που θά ξανάβλεπα τη Μαρία-Τερέζα. Όταν την άποχαίρησα την ημέρα που έφραγα μαζί τους, μου είχε πει: «Μήν έρωθε την ημέρα που δέχομαι. Έ-λάτε την Πέμπτη, θά είμαι μόνη και θά μπορούσαμε να κουβεντιάσουμε»...

Την ώριμμένη λοιπόν ημέρα, πήγα στο μέγαρο των Μαλεζέρ, κατά τις πέντε το απόγευμα, με το φόβο μήπως η εξάδελφός μου είχε λησμονήσει την ύπόσχεσή της και δέν ήταν εκεί. Μά την βρήκα καθισμένη στο μικρό σαλόνι, όπου με είχε δεχτεί και την πρώτη φορά. Ένα βιβλίο στο χέρι, το όποιο φαίνονταν να μη διαβάζη. Κι' αυτή τη φορά πάλι, είχα τη συνάσθησι ότι διέτρεχα κάποιο κίνδυνο.

Άνταλλάξαμε στην άρχη μερικά συνηθισμένα λόγια, άπ' τα όποια έλειπε έντελώς η ψυχή μας. Μιλήσαμε για τον καιρό, για τους περιπάτους, για τα βιβλία...

Κι' όσα μιλούσαμε, θαυμάζα πόση ύποκρισία κλείωναν συχνά τα ανθρώπινα λόγια και πως εκφράζον άνομολογήτους ιδέες ή άσημαντες συλλάσεις.

Έξαφνα, η Μαρία-Τερέζα σκωπώντις και κήπηκε μέσα στην κάμψη της, της όποιας άφησε την πόρτα μισάνοιχτη. Την άκουσα ν' ανόιξη και να κλείνη ένα συρτάρι. Συγχρόνως, καθώς γύρισα άλλοθι το κεφάλι μου, τα μάτια μου έπεσαν σ' ένα μεγάλο καθρέφτη κι' είδα σ' αυτό το άγνειο πρόσωπό μου, το τόσο νεανικό. Σπέρτηκα τότε: «Δέν είμαι παρά ένα παιδί πάλι σ' αυτή τη γυναίκα κι' ώμολόγησα την άδυναμία μου να της άντισταθώ».

Η εξάδελφός μου με λίγο ξαναγόρισε, κρατώντας ένα κουτί

άπο ακολιστό άτινάτι.

—Όρίστε, μου είπε, κάτι που έψαξα και το βρήκα για σάς, Φρειδερίκε. Είναι σίγουρη πως θά σάς ένδιαφέρει πολύ.

Πράγματι, τίποτε δέν θά μπορούσε να μ' ένδιαφύρη περισσότερο: «Μέσ' στο κουτί όπήρχναν καμιά είκοσαριά έπιστολές της μητέρας μου. Η μητέρα μου τις είχε στείλει στη φίλη της κατά τις διακοπές των δύο ετών που ήσαν συμμαθητρίες, κι' έλειπα, μετά την όριστική έξοδό τους άπ' το μοναστήρι, όπου σπούδαζαν.

Η Μαρία-Τερέζα έφερε κοντά στην καρέκλα μου ένα τραπέζακι, έβαλε το κουτί επάνω και κάθησε κι' η ίδια άπέναντί μου. Έπαρνε μία-μία τις κρινισμένες έπιστολές, τους έφριχνε μία ματιά και κατόπιν μου τις έβινε. Κάθε τόσο σκονίζονταν κι' έρχονταν να τις διαβάση συγχρόνως με μένα, σκύβοντας πάνω άπ' τον ώμο μου.

Ήσαν πολύ συγκινητικές ή μαθητικές αυτές έπιστολές της μητέρας μου, όχι μονάχα γιατί άναπαύκλουν μί' άπόλυτη ψυχική άγνόητα, μία άξιολάτρευτη άγνωσία της ζωής, μα και γιατί μου φανέρωναν μία ψυχή όμοια με τη δική μου, μία ψυχή που λαχτρωνε για άσχη... Μονάχα που αυτή η ψυχή ήταν πιο παιδική από τη δική μου. Σε λίγες δόκλαρες ήσαν άφιερμένες σε θρήνους για το θάνατο ενός μικρού άγαπημένου παιδιού. Άλλοθι πάλι ζωγραφίζονταν η έκπληξι του παιδιού για την ανθρώπινη άθλιότητα που του έτυχε να τη μισοίδη για πρώτη φορά. Έγώ ήμιον πολύ ώριμος πεία στο μυαλό για να γράψω τέτοιες έπιστολές. Μά αναγνώριζα τόν έαυτό μου σε όλα του στις έπιστολές εκείνες, όπου η άγαπημένη μου νεκρή μιλούσε για μία άόριστη άνάγκη τρυφερότητας, όπου έλεγε τις θλίψεις της μοναξιάς, όπου συγκινητόταν με τους θορούσους μιας άνοειάτικης ύψτας, με μία αγνή φηνοπρωινή... Αδτές τις έπιστολές, θά μπορούσα να τις είχα γραφεί κι' έγώ άπ' άρχής μέχρι τέλους, και προπάντων εκείνες που ξεχειλίζουν από άγάπη για τη φίλη της, ή όποια ήταν μακριά της... Σε μερικά μέρη η άγάπη αυτή φαίνονταν ταραγμένη: Κάποια λόγια, στις άπάντησεις της Μαρία-Τερέζας, είχαν ξαφνιάσει τη μητέρα μου. Τι ήθελε να πη η φίλη της μ' αυτά; Και μέσα σ' εκείνο τόν τρυφερό τρόπο που έκανε το γράψιμο τριεμμένο, ξαναθόρισα τις τωρινές σκληρές άγωνίες μου...

Η τελευταίες έπιστολές είχαν τη σφραγίδα του ταχυδρομείου του Ρουέν. Βγαίνοντας άπο το μοναστήρι, ή δύο φίλες είχαν χωριστή. Η Μαρία-Τερέζα κατοικούσε στο Παρίσι κι' η μητέρα μου στο Ρουέν, Έκείνη την έποχή, ο νεαρός άξιωματικός Λωράν νιέ Περίνι είχε άρραδωνιστή τη μητέρα μου, άπ' τις έπιστολές της όποιας φαίνονταν ότι η Μαρία-Τερέζα έναντιώνονταν στον προσηχή της γάμο. Η έπιστολές αυτές έδειχναν ακόμα μία συγκινητική πάλη της νεαρής μνηστευμένης μεταξύ της παλας άγάπης της για τη φίλη της και της νεογέννητης, λατρείας της για το μνηστήρα της... Κι' όλ' αυτά ήσαν γεμάτα από ώραιές έπτασεις ένός εύτυχισμένου μέλλοντος... Άλλοίμονο! Έπειτ' άπο λίγο καιρό, εϊ δύο νεαροί κι' εύτυχημένοι σύζυγοι χανόντουσαν πνιγμένοι στη θάλασσα...

Με τη σκέψη αυτή, ή καρδιά μου σφίχτηκε.

Η Μαρία-Τερέζα, βρόθα, έσκυβε πίσω μου. Δέν έβλεπε το πρόσωπό της, μά ένοιωθα την άνασπότη της να κόνη τον άέρα ένα πράγματι πιο θερμό, πιο ζωντανό, θά μπορούσα να πώ, δλόγυρα άπο τα χείλη μου...

Τά παράθυρα χρωματίζοντουσαν άπ' τις άνταυγείες του τριανταφυλλένιου ουρανού της έκτης άπογευματινής ώρας... Δέν άκούοιτο, παρά ο κανονικός θορύβος της δικρανας ένός κηπουρού στην άμμο του κήπου, και, μακριά, το σούφριγμα ένός ρυμολικού που άνεβαινε το Σηκουάνα.

Ω! Ποσο έκαναν στην ψυχή μου να ξεχειλίζουν όλες αυτές ή έντυπώσεις που έρωιαθα συγχρόνως, ή μελαγχολία της ώρας, ή ταραχή των αισθήσεών μου, καθώς ένοιωθε μία γυναίκα κοντά μου, ή συγκίνησή που μου είχε προκαλέσει το διάβασμα των έπιστολών.

Το αποτέλεσμα ήταν να παραλύουν τα νεύρα μου και ή θέλησή μου... Ένοιωθα να γλιστράη άπ' τα χέρια μου ή έπιστολή που κρατούσα κι' αναλύθηκα σε δάκρυα.

Έδώ, όπάρχει ένα σημείο σκεπτόμενο στις άναμνήσεις μου. Κι' όμως δέν έχασα τις αισθήσεις μου. Κατεγόμενον μόνο άπο μία άσχημότητα, άπ' τις πιο βαθειές που δοκίμασα στην ζωή μου.

Η Μαρία-Τερέζα, νομίζω, με πλησίασε... Μου άιχαμώτως τα χέρια μέσα στα δικά της... Μά έκείνο που αισθήθηκα καθαρά τη στιγμή που άρχισα να συνέρχουμαι, ήταν ότι δύο χείλη θερμά άκούμπησαν στο μέτωπό μου κι' ότι ή γλώσσα της έ-

Φαίνονταν χαμένος στα δειράτα του...

παφής τους ήταν τέτοια, ώστε έκλεισε τα μάτια μου, όπως κάνει κανείς για να συγκρατήσει ένα όνειρο...

"Όταν τα άνοιξα πάλι, είδα ότι η κ. ντέ Μαλεζέρ ήταν δρθια, ακουμπισμένη στο μισανοιχτο παραθύρο, κυττάζοντας έξω. Έβλεπα το προφίλ του γοητευτικού της προσώπου, του όποιου όλες οι γραμμές φαινότανσαν σαν χαμένες στον ουρανό, στο όνειρο, στο υπέρβαρο..."

Λίγη ώρα ακόμη, η Μαρία-Τερέζα απόμεινε έτσι. Έγώ ακούπιχα τα ύγρα μου μάτια, πήρα την επιστολή που είχε πέσει κάτω και την ξανάβαλα στο κουτί.

Τότε η εξαδέλφη μου γύρισε προς το μέρος μου άργα, σαν να κατέβαλε κάποια προσπάθεια. Ήταν ταραγμένη, πιο άναστατωμένη κ' από μένα: Γιατί μεγαλύτερη ήταν η γοητεία που μου είχε δώσει το φιλμάκι της, παρά η συγκίνηση, που είχε άπολαυσει χωρίς να το καταλάβω... Ήδη έκρινε μάλιστα, αυτή τη στιγμή, λιγώτερο επίκρινον... Ή επιστολές που είχαν διαβάσει είχαν άλλαξει το όνειρο του δνιερου μου... Η Μαρία-Τερέζα μου φαινόταν τώρα σαν μία σύγχρονη της μητέρας μου. Το όνειρο της φιλμάκι στο μέτωπό μου μου είχε φανή σχεδόν σαν μητρικό... Έρριξε προς έμένα ένα βλέμμα, όπου ξεχώριζα κάποια άνησυχία και, θέλοντας να βεβαιωθώ ότι δεν είχε ύψώσει ένα άνυπερέβλητο φράγμα μεταξύ μας, μου είπε:

—Άγαπημένο μου παιδί, (για πρώτη φορά μ' άποκαλούσε έτσι), δεν έκανα καλά να έζητησα αυτές τις άναμνήσεις που μ' άσυντάραξαν και τους δυό. Σωχάρσεσέ με... Παράσούρομαι από συγκινήσεις, που δεν ταιριάζουν σ' εμένα μ'ιά γρηά γυναίκα σαν έμένα.

Και μπήκε μέσα στην κάμαρή της, παίρνοντας το κουτί με τις επιστολές. Σ' έ λίγο έρινα γύρισε και με βρήκε άησυχόμ'ενο.

—Είπατε καθόλου το σύζυγό μου από την άλλη φορά που είσατε εδώ; με ρώτησε.

Έγω διστασα λίγο και τέλος άπάντησα:

—Ναι... Ο εξαδέλφος μου φάνηκε άσχετά καλός κ' ήρθε να με δ'η 'να βράδυ, μετά το μάθμά του.

—Στο σπίτι σας; Και τι ήρθε να σ'η; πη. Θεέ μου;

Και με κύτταξε με τ'ά μαύρα της μάτια, στών όποιων την έρωτηματική έκφραση δεν μπορούσα ν' άνθξω. Δεν ήταν πειά η γυναίκα που ήταν μία στιγμή προτιότερα από τη συγκλονίζε ή συγκίνηση, μ'ιά γυναίκα χωρίς θέληση. Είχε αναγκάσει η πάνοπλη αντίπαλος, την όποια φοβόμουν, όσο χωρίς άλλο θα τη φοβόταν κ' ο σύζυγός της.

Ένοιωσα ότι ψευδόμουν άδεξια, καθώς της άπαντούσα:

—Ω! κουθενιάσαμε για πράγματα άδιάφορα. Ο εξαδέλφος μου μ' έδωσε άδιοφ'ρες συμβουλές για τον τρόπο που πρέπει να έργαστώ.

Έκεινη μάζεψε τ'ά χελη της και μου είπε:

—Άφήστε τα αυτά, άγαπητέ μου φρειδερικέ... Δεν έέρετε και υεις, όπως ο φτωχός "Εκτωρ, να πητε ψέμματα... Σ'άς μιλησε περί γάμου... Μην κοκκινίζετε... Ο ίδιος μ'ού το όμολόγησε... Μά πείτε μου λεπτομέρειες, αυτό θά με διασκεδάσει πολύ... Ο "Εκτωρ προζένητης άνοιξεσιν... "Α! Αυτό είναι πολύ άστείο.

Χωρίς να θέλω τότε, από φόβο μήπως γελοιοποιηθώ, της έπαλέαβα τ'ά λόγια του εξαδέλφου μου. Όταν τελείωσα, η Μαρία-Τερέζα έξέσπασε σ' ένα τρανταχτό γέλιο.

—Α καλά τ'ό εχ'α μαντέψει... Πρόκειται για τ'η μικρή Κλάρα Έυλιπέτ, την κόρη ένός φυσιοδίφου, που με άλωσε μ'ενα ένα περιβάλλον πραγματικόν πουριτανικόν καθολικόν... Πήγα καμμιά-δυό φορές σ'ά οικογενειακά τους γεύματα. Τί φρίκη... Έδλεπες έκει σοφούς με δυό γραβάτες, νέους με χρυσά γυαλιά, γυναικές που φαινότανσαν σαν να τις είχαν βγάλει οι φυσιοδίφες ο' αύζυγοί τους από τις συλλογές τους και νέες κόρες, άπάνω στις όποιες μπορεί να μελετήση κανείς όλες τις φάσεις του μαρσαμού. Έξαίρω ύπόσσο, για να είμαι δίκαιος, της μικρούλα Κλάρα... Αυτή και όυτης είναι κ' έχει άρκετά χαριτωμένο πρόσωπο... Μά τι τ'ουαλέτες, Θεέ μου, είν' αυτές που φοράει και τι λόγια είν' αυτά που λέει... "Όλο για μοναστήρια και για παπάδες μιλάει... Για ποίηση, για φιλολογία, για τ'ης ώραιες τέχνες που άποτελούν το βάθος της ζωής μας, μ'η τ'ης πητε ούτε λέει... Γίνεται κατακόκκινη..."

Η Μαρία-Τερέζα στάθηκε άπίστομα... Μιλούσε, όπως θά έκανε μπροστά σ' ένα νεαρό Παρίσιου του κύκλου της, συνηθισμένο να κρίνει μ' αυτό τον επιπόλαιο τρόπο πράγματα που έ-

γώ τ'ά θεωρούσα ανάξια κάθε υεθασμού. Ο τόμος, τ'ά λόγια και προπάντων κάποια περιφρόνηση προς τις γυναίκες, για τις όποιες μιλούσε, με πλήηνα κατάθραβα. Έκεινη τ'η στιγμή, η Μαρία-Τερέζα δεν μ'ού άρεσε.

Κατάλαβε πώς εχ'ε άκολουθήσει έσφαλμένο δρόμο κ' έσπευσε να προσθέσει:

—Άλλά, άγαπητέ μου Φρέντ, δ'λ' αυτά που σου είπα, είνε κακές φηαρίες χωρίς σημασία... Η Κλάρα μ'ού άφησε την άάνημη μ'ιά κοπέλλα, άρκετά νόστιμη, μ'ά κακωτισμένης κ' λίγο άνόητης. Ο γάμος όμως μ'ιά μεταμορφώσης έμένας τις γυναίκες. Θά μπορούσε να γίνη μία γοητευτική σύζυγος, πράγμα που θά δικάωνε τον "Εκτωρ.

Καθώς έλεγε τ'ά λόγια αυτά, ο "Εκτωρ ντέ Μαλεζέρ μπήκε μέσα. Το κοκκινισμά μου, η στενωχώρα που ένοιωσα υόλις τον είδα, τον έκαναν να καταλάη πως δεν εχ'α φανή καθόλου έξέμυθος. Έρριξε σ'ε μένα ένα βλέμμα, στο όποιο διάσασα έκπληξη και μομφή. Είπαμε ακόμα μερικές κουθέτες, όρθιοι. Η Μαρία-Τερέζα μ'ού είπε να καθώω να φάω μαζί τους, γιατί η ώρα κέντεσε έφτάμιση. Προφασίστηκα ένα ραντεβού. "Έτσι μ' άφησαν να φύγω και ξαναγύρισα στο σπίτι μου, με την ψυχή δ'χι λιγώτερο άναστατωμένη από άλλοτε, και ταραγμένη από την τύχη μ'ιας πρώτης προδοσίας.

III

Πέρανα τυλλές άπ' τις ήμέρες που έπακολούθησαν, ξετάζοντας κ' έρευνώντας τον έαυτό μου. Δεν ήξερα τί όνομα να δώσω στον έρωτικό άναβρασμό που μ'ού άνέβαζε κύματα αίματος

στο κεφάλι μου και μία μεπιδεμένη έπιθυμία έλευθερίας και περιπετειών. Δεν ένοιωθα ούτε καμμιά διάθεση, ούτε καμμιά άναγκη έργασίας. Κι' ύπόσσο, άν και δεν έκανα τίποτε, δεν έπληττα καθόλου. Ύφιστήμην μ'ιά ήθικη μεταμόρφωση, πολύ βαθεία, γιατί, οπτε για μ'ιά στιγμή, όταν μ'ού παρουσιάστηκαν αυτές η άνησυχίες, δεν σκέφτηκα ν' άπευθυνθώ στον άνθρωπο που θά θεωρούσα άλλοτε ως τον πιο άάναθαστο σύμβουλο, τον έξομολογητή... Έξ έντίκτου άπομακρυνόμουν από τις έκκλησίες. Κι' όταν η καρδιά μου που ήταν πάλι γεμάτη από συγκινήσεις, θέλησε να ξεχυθώ, χωρίς διατυγμό, σκέφτηκα να πάω να συμβουλευτώ τον παλιό δασκαλο και φίλο μου, τον Φράνσις Ο' Κέντ.

Ζήτησα μ'έο' σ'ά συρτάρια μου την τελευταία επιστολή του "Ιρλανθού που εχ'α φυλάξει, είδα τ'η διεύθυνση του κ' ένα πρωτ' ξεκίνησα και τράβηξα για τ'ό σπίτι του, στην όδο Καρντινάλ-Λεμουάν.

Βρέθηκα τότε μπρός σ' ένα άπ' τ'ά φριχτά έκείνα σπιτία, τ'ά ήπλα και μαυρισμένα, που συμβολίζουν τ'η στερημένη και περιωρισμένη ζωή έκείνων που ζουν στο Παρίσι, χωρίς να είνε πλάσι. Όπως σας πληροφορήσε ο θυρωρός, ο Ο' Κέντ καθόταν στο πέμπτο πάταμο, στο βάθος του δεξιά.

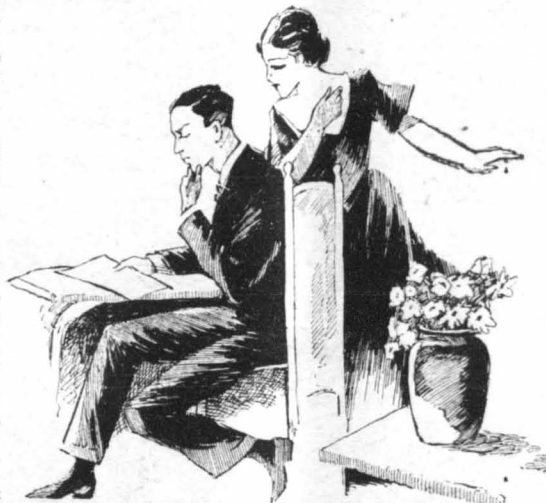
Άνέβηκα και, καθώς άνεβαινα, σκεφτόμουν πόσο διαφορετική ήταν η μοίρα του φίλου μου από τ'η δική μου. "Αν εχ'ε κ' αυτός, όπως έγώ, τ'η σιγουριά της άβριον, των πλούτων, τ'ό όνομα, όλες αυτές τις δυναμεις που έμεναν άνεμετάλλευτες σ'ά χέρια μου, θά έπαίξει χωρίς άλλο κάποιο σημαντικό ρόλο στη σκηνή τ'υ κόσμου... Για μ'ιά στιγμή η σκέψις αυτές μ' ένόηλυσαν τόσο, ώστε μ'ού ήρθε να έκανατέβω τ'η σκάλα και να γυρίσω πίσω. Μ'ού φαινόταν ότι η αντίθεση αυτή των περιπεριών θά περαζε τ'ό Φράνσις περισσότερο από μένα. Μά άσυναυήτως προχώρησα και χτύπησα μ'ιά πόρτα, έπάνω στην όποια ήταν γραμμένο τ'ό όνομα τ'ου Φράνσις.

Μ'ιά γυναίκα νέα, με πρόσωπο συνηθισμένο, μ'ά άρκετά νόστιμο, ήρθε και μ'ού άνοιξε. Με τ'ό άσιωτηρό χέρι κρατούσε άπάνω στο στήθος της ένα παιδί με φασκίες. Φαινόταν πώς μόλις τ'ό εχ'ε θηλάξει, γιατί τ'ό κορμάκι της ήταν μισανοιχτό και υταγένες γάλακτος φαινότανσαν σ' αυτό.

—Ο κύριος Ο' Κέντ; ρώτησα.

—Πέραστε, κύριε, μ'ού άπάντησε η νέα γυναίκα. Είνε μέσα. Και μ' έμπαζε σ' ένα δωματίο άρκετά εύρύχωρο, πολύ φωτεινό, που φαινόταν πως χρησίμευε ως γραφείο, ως τραπεζαρία, κ' ως κρεββατοκάμαρη τ'ου μαρνού άκόμα, γιατί είδα μ'ιά κούνια σ'η γωνιά, κοντά στο παράθυρο. Οι τοίχοι, στρωμένοι μ' ένα φριχτό κίτρινο χαρτί, ήσαν έντελώς γυμνοί. Βιβλία ήσαν σκορπισμένα έπάνω σ' όλα τ'ά έπιπλα.

(Άκολουθεί)

Έρχόταν να τις διάβαση συγχρόνως με μένα, σκόθοντας πάνω άπ' τον όμο μου.